

ΕΙΔΙΚΟ ΑΡΘΡΟ

Για μια επιτυχημένη Συνέντευξη του γιατρού στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ό,τι σπείρεις, θα θερίσεις.
Λαϊκή Παροιμία

Δημήτρης-Σόλων Γ. Γεωργόπουλος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημαντικότητα και η ιδιαιτερότητα του ιατρικού έργου επιβάλλει στο γιατρό μια ξεχωριστή θέση στο δημόσιο βίο, ενώ συγχρόνως του υπαγορεύει τη σωστή και συνεχή επικοινωνία, είτε με τον ασθενή και τους συγγενείς του, είτε με το ευρύτερο κοινό. Το τελευταίο απαιτεί μία εποικοδομητική επικοινωνία με τους δημοσιογράφους και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Η επικοινωνία αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε ορισμένους κανόνες δεοντολογίας και τακτικής, ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο αποτέλεσμα. Συγχρόνως, θα πρέπει να έχει καλλιεργηθεί μια σωστή σχέση με τα στελέχη των Μέσων Ενημέρωσης.

Μια σωστή και αποτελεσματική επικοινωνία με τους δημοσιογράφους και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης επιτυγχάνεται με τη βοήθεια ορισμένων κανόνων τακτικής και συμπεριφοράς από τη μεριά του γιατρού και προϋποθέτει την ύπαρξη, εγκαίρως, μιας κάποιας σχέσης μεταξύ του γιατρού και των Μέσων Ενημέρωσης. Αυτό είναι κάτι που μπορεί να επιτευχθεί, και για τούτο θα πρέπει να καλλιεργηθεί με την απόκτηση πρόσθετων πληροφοριών για το πώς «δίνεται» μία επιτυχημένη Συνέντευξη.

Βασικές Οδηγίες και Προτροπές για μια Επιτυχημένη Συνέντευξη

Αρχικά θα πρέπει να δημιουργήσουμε σχέσεις-φιλικές σχέσεις- με τους ανθρώπους του τύπου και της τηλεόρασης. Δεν μπορούμε να επικαλεστούμε τους δημοσιογράφους μόνο τη στιγμή που θα τους χρειαστούμε. Δεν περιμένουμε δηλαδή να επικοινωνήσουμε μαζί τους την τελευταία στιγμή, όταν βρισκόμαστε σε ανάγκη. Αυτό είναι μια βασική προϋπόθεση επιτυχίας.

Τι γίνεται τώρα με τη Συνέντευξη; Είμαστε πάντοτε ειλικρινείς και δε λέμε ψέματα. Φροντίζουμε να κατέχουμε το θέμα με το οποίο θα ασχοληθούμε και προετοιμαζόμαστε για ό,τι πούμε. Δεν προσπαθούμε ποτέ να «καλύψουμε» μια κατάσταση ή ένα γεγονός, αφού ξέρουμε ότι τίποτα δεν παραμένει κρυφό. Ό,τι θέλουμε να πούμε το γνωστοποιούμε σε όλα τα Μέσα Ενημέρωσης. Όλοι αυτοί οι φορείς της Ενημέρωσης είναι ανταγωνιστικοί μεταξύ τους κι έτσι δεν πρέπει να δείχνουμε προτιμήσεις στον άλφα ή βήτα δημοσιογράφο, στην άλφα ή βήτα εφημερίδα ή πρόγραμμα τηλεόρασης. Ενημερώνουμε όλους ανεξαιρέτως.

Από την άλλη μεριά, φροντίζουμε έτσι ώστε οι δημοσιογράφοι να μπορούν να επικοινωνούν μαζί μας με ευκολία και δεν ξενάμε να ανταποδίδουμε τα τηλεφωνήματά τους. Στο τηλέφωνο δεν απαντάμε αμέσως για ένα δύσκολο και αμφιλεγόμενο θέμα. Σκεπτόμαστε πρώτα την απάντηση και τηλεφωνούμε αργότερα ή την επόμενη μέρα για να δώσουμε τη γνώμη μας, ενώ θα πρέπει να μάθουμε να λέμε «ευχαριστώ». Για τις αμφιλεγόμενες καταστάσεις, εκφράζουμε τις απόψεις μας, καλύπτοντας όλα τα σημεία του θέματος, χωρίς να αφήνουμε κενά, και τίποτα παραπάνω. Όσο γρήγορα γνωστοποιούμε τα ευχάριστα νέα, με τον ίδιο ζήλο γνωστοποιούμε και τα δυσάρεστα.

Αν χρειαζόμαστε τη δημοσιότητα για κάποιο θέμα, δεν το γνωστοποιούμε ποτέ σε ένα δημοσιογράφο. Προτείνουμε το θέμα μας και αφήνουμε το δημοσιογράφο να αποφασίσει αν αξίζει να μεταδοθεί από τα Μέσα Ενημέρωσης, ενώ δε θα πρέπει να έχουμε την απαίτηση από το δημοσιογράφο να δώσει μια καλή εικόνα για μας. Έτσι, ποτέ δεν απειλούμε ένα δημοσιογράφο και ποτέ δεν προσπαθούμε να τον ανταμείψουμε. Δηλαδή, δεν ερχόμαστε σε ρήξη με τους ανθρώπους των έντυπων Μέσων Ενημέρωσης και της Τηλεόρασης.

Τέλος, καλό και χρήσιμο είναι να υπάρχει κάποιος υπεύθυνος για το γραφείο μας, την Κλινική ή το Νοσοκομείο μας για να απαντά, να επικοινωνεί και να εξηγεί τα διάφορα θέματα της τακτικής που ακολουθούμε ή τα γεγονότα που συμβαίνουν.

Με αυτές τις οδηγίες και προτροπές κατά νου, έρχεται ως επακόλουθο η σκέψη του τι μπορεί να γίνει ή να συμβεί κατά τη διάρκεια μιας Συνέντευξης στον τύπο, στο ραδιόφωνο ή στην τηλεόραση. Μια Συνέντευξη όμως, όπως μια εγχείρηση, χρειάζεται προετοιμασία.

Η προετοιμασία μιας Συνέντευξης στα Έντυπα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Όλες οι προσκλήσεις που δεχόμαστε για μια Συνέντευξη, από όποιο Μέσο Μαζικής Ενημέρωσης και αν προέρχεται, είτε αυτό είναι ισχυρό είτε όχι, θα πρέπει να θεωρούνται σημαντικές. Προσπαθούμε επίσης να κατατοπιστούμε για την προσωπικότητα του στελέχους της εφημερίδας, του ραδιοφώνου ή της τηλεόρασης που θα πάρει τη Συνέντευξη.

Φροντίζουμε στη συνέχεια να κατατοπιστούμε για το είδος της Συνέντευξης, καθώς και για τα ειδικά θέματα που μπορεί να συζητηθούν. Αυτό είναι πολύ χρήσιμο για μας, επειδή θα μας επιτρέψει να προετοιμαστούμε κατάλληλα. Είμαστε λοιπόν πάντοτε προετοιμασμένοι, ώστε να καλύψουμε όλα τα θέματα που μπορεί να έρθουν στη συζήτηση, και συλλέγουμε τα στοιχεία και το υλικό

που μπορεί να απαιτηθεί να χρησιμοποιήσουμε.

Σκόπιμο είναι, επίσης, να δημιουργούμε ένα δικό μας κατάλογο των ερωτήσεων που μπορεί κατά τη γνώμη μας να μας ρωτήσουν και να δοκιμάσουμε να τις απαντήσουμε μόνοι μας πριν εμφανιστούμε στα Μέσα Ενημέρωσης. Επίσης, θα πρέπει να δημιουργήσουμε έναν ακόμη κατάλογο, με τα ιδιαίτερα και σημαντικά σημεία που θέλουμε να προβάλουμε, για να τον χρησιμοποιήσουμε κατά τη διάρκεια της Συνέντευξης.

Αν νομίζουμε ότι χρειάζεται, μπορούμε ακόμη να ζητήσουμε τη βοήθεια και τις γνώσεις ειδικών, πριν από τη Συνέντευξη, επειδή οτιδήποτε πούμε σήμερα δημόσια, σε οποιοδήποτε μέρος της γης, μπορεί αύριο να τυπωθεί στις εφημερίδες με μεγάλα γράμματα.

Προετοιμασμένοι με αυτό τον τρόπο φθάνουμε στη στιγμή της Συνέντευξης. Τι γίνεται τώρα; Πώς συμπεριφερόμαστε κατά τη διάρκεια της Συνέντευξης;

Βασικές Οδηγίες για μια Επιτυχημένη Συνέντευξη στα Έντυπα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Για μία επιτυχημένη Συνέντευξη στο Τύπο, είμαστε πάντοτε ειλικρινείς. Δε μιλάμε ποτέ με το δημοσιογράφο σε προσωπικό επίπεδο. Ποτέ δε λέμε «σας το λέω αυτό αλλά μην το γράψετε». Αναφορικά με τη γλώσσα και την ορολογία, θα πρέπει να λεχθεί ότι αυτή πρέπει να είναι εύληπτη στο δημοσιογράφο και στο κοινό, χωρίς δυσνόητους επιστημονικούς όρους. Εκφραζόμαστε απλά και κατανοητά, με χαμηλούς τόνους, χωρίς υπεροψία.

Αρχικά, απαντάμε στις ερωτήσεις που μας υποβάλλουν και μετά δίνουμε την προϊστορία της υπόθεσης. Δεν αναφερόμαστε ποτέ πρώτα στην προϊστορία και μετά στις απαντήσεις, ενώ φροντίζουμε να είμαστε σύντομοι. Απαντάμε μόνο στις ερωτήσεις που μας υποβάλλουν και δεν απαντάμε σε ερωτήσεις που δεν μας ρώτησαν. Διατηρούμε την ψυχραιμία μας κάτω από οποιοδήποτε συνθήκες, επειδή η εξωτερική θυμού μπορεί να θεωρηθεί ως έλλειψη επιχειρημάτων. Δε χρησιμοποιούμε την έκφραση «ουδέν σχόλιον», αλλά αναφέρουμε τους λόγους που δε μας επιτρέπουν να απαντήσουμε στην ερώτηση που μας υποβάλλουν.

Κατά τη διάρκεια της Συνέντευξης, δεν προσπαθούμε να είμαστε ευχάριστοι ή να κάνουμε αστεία ή να δίνουμε «συμπαθητικές» ή «χαριτωμένες» απαντήσεις. Δεν απαντάμε σε προσωπικές ερωτήσεις. Δηλώνουμε απλά στο συνομιλητή μας ότι η ερώτησή

του είναι προσωπική και ότι δε δεχόμαστε να την απαντήσουμε.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο είναι να μετατρέπουμε τις αρνητικές ερωτήσεις που μας υποβάλλουν σε θετικές απαντήσεις. Τέλος, φροντίζουμε να παρουσιάσουμε, να δώσουμε έμφαση, στα σημεία εκείνα που εμείς θεωρούμε πιο σημαντικά.

Βασικές Οδηγίες για μια Επιτυχημένη Συνέντευξη στην Τηλεόραση

Όλα τα στοιχεία που προαναφέρθηκαν είναι χρήσιμα και για την παρουσία μας στην Τηλεόραση. Επειδή όμως τώρα θα εμφανιστούμε μπροστά στη μηχανή λήψης, απαιτείται να αναφερθούν πρόσθετες οδηγίες και προτροπές.

Αρχικά, θα πρέπει να κατατοπιστούμε αν η Συνέντευξη στην τηλεόραση θα μεταδοθεί απευθείας, αν θα είναι δηλαδή «ζωντανή» μετάδοση, ή θα γίνει μόνο η λήψη της για να προβληθεί αργότερα.

Ξεκινάμε από την ενδυμασία μας που πρέπει να είναι σωστή και μάλλον συντηρητική. Αποφεύγουμε τα φανταχτερά και εξζητημένα ρούχα, ενώ θα απαιτηθεί «μακιγιάρισμα», ιδιαίτερα στο μέτωπό μας, ώστε να μειωθεί η «γυαλάδα» του που είναι ενοχλητική για το θεατή.

Κατά τη διάρκεια της Συνέντευξης δεν κοιτάμε ποτέ το φακό ή τη μηχανή λήψης. Κοιτάμε και απαντάμε στο άτομο που μας υποβάλλει τις ερωτήσεις, χωρίς να δείχνουμε υπέρμετρη οικειότητα μαζί του/της αποκαλώντας τον/την με το μικρό του/της όνομα και δε χρησιμοποιούμε τον ενικό αριθμό.

Φροντίζουμε τη στάση μας και καθόμαστε κανονικά, ευθυτενείς, με σταυρωμένα ίσως τα πόδια, με τα χέρια μας ακουμπισμένα και διπλωμένα πάνω σε αυτά. Δεν καθόμαστε πίσω από γραφείο ή σε περιστρεφόμενη καρέκλα, έστω και αν μας το προτείνουν, επειδή, αν υπάρξουν δυσκολίες στην απάντηση μιας ερώτησης, είναι δυνατό να ταλαντευθούμε προς στιγμή με την περιστρεφόμενη καρέκλα, πράγμα που θα καταγράψει και θα μεταδώσει η μηχανή λήψης αναδεικνύοντας τη δυσκολία μας.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να έχουμε υπόψη μας είναι και το ότι πρέπει να αποφεύγουμε να απαντάμε σε υποθετικές ερωτήσεις που θα μας αναγκάσουν να κάνουμε προβλέψεις του μέλλοντος και πιθανώς έτσι να «πέσουμε έξω». Πρέπει να είμαστε πάντοτε προσεκτικοί με αυτά που λέμε και να έχουμε

πάντα κατά νου ότι η Συνέντευξη δεν έχει περατωθεί, έστω και αν έχουν σβήσει οι προβολείς και έχει αποσυρθεί η μηχανή λήψης. Ό,τι πούμε, με το πέρασμα της Συνέντευξης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε προσεχές πρόγραμμα της τηλεόρασης. Τέλος, θα πρέπει να θυμόμαστε πάντοτε ότι μας παίρνουν Συνέντευξη για να κατατοπιστεί ή να μετατοπιστεί η κοινή γνώμη. Φροντίζουμε, λοιπόν, να δώσουμε τις πληροφορίες μας, να πουλήσουμε το προϊόν μας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι κατά την διάρκεια της Συνέντευξης θα πρέπει πάντοτε να είμαστε προετοιμασμένοι, ώστε να αποδώσουμε με τον καλύτερο τρόπο τα στοιχεία και τα σημεία εκείνα που εμείς θέλουμε να παρουσιάσουμε. Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς μιας και το «μικρότερο» ή το πιο αθώο «ψέμα» είναι δυνατό να οδηγήσει σε απρόβλεπτες και αρνητικές για μας καταστάσεις. Τέλος, πρέπει να είμαστε σύντομοι, μιας και η φλυαρία μπορεί να οδηγήσει σε εξωτερικές που δε θα μας είναι απαραίτητα χρήσιμες, ενώ, από την άλλη μεριά, θα έχει χαθεί η ευκαιρία να παρουσιάσουμε με σαφήνεια τα σημαντικά στοιχεία που σκοπεύαμε να προβάλλουμε.

Διεύθυνση Αλληλογραφίας

Δημήτρης-Σόλων Γ. Γεωργόπουλος
Δρ Πανεπιστημίων Βόννης και Αθήνας
Δ/ση: Πανδώρας 3, Τ.Κ 14578, Εκάλη, Αττική
Tel: 210.8132481, Fax 210.8134972
e-mail: degeorg@otenet.gr

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Hensley FB. How to prepare and what to do during an Interview for an Effective Media Relationship. (Αδημοσίευτη), Charlotte, N. Carolina, USA, 1988.
2. Γεωργόπουλος Δ-Σ Γ. Χρήσιμες οδηγίες για μια Επικοινωνία του Γιατρού με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στο Δ-Σ Γ Γεωργόπουλος : Η Οργάνωση και η Λειτουργία των Αγγειοχειρουργικών Τμημάτων και των Μονάδων Υποστήριξής τους. Εκδοση Φίλων Αγγειοχειρουργικού Τμήματος ΓΝΝΑ Η Ελπίς, Αθήνα, 1990.
3. Kahn JE (Ed). Being Interviewed by the Media, The Reader's Digest : How to write and speak better. The Reader's Digest Assoc. Lt. London-New York-Montreal, 1991.